

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2863/2024
15.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријешевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Пешић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Водовод“ Лесковац, чији је пуномоћник ББ, дипломирани правник са положеним правосудним испитом, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/24 од 15.05.2024. године, у седници одржаној 15.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/24 од 15.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 642/21 од 21.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 25.10.2021. године, што би тужени био дужан да призна, те да се обавезе да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу којим је тражио да се тужени обавезе да тужиоца распореди на одговарајуће радно место које ће одговарати његовој стручној спреми, знању, способности и радном искуству или потребама процеса рада и организације рада туженог као послодавца. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1317/24 од 15.05.2024. године, ставом одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду број ... од 12.02.2020. године, на неодређено време (почев од 25.02.2020. године) на радном месту „...“, са описом послова (тачка 2.), између осталог, и то: дужност праћења рада на постројењу и евидентирању сваке промене у раду у књизи и о одмах о томе извештавање непосредног руководиоца; на основу запажања и евиденције учествовање у предлагању плана превентивног одржавања и редовног ремонта; вођење евиденције измерене дозе хлора; одговорност за рад бунара, бустер пумпи и пумпи за препумпавање и других уређаја и о томе вођење писмене евиденције; евидентирање сваке промене и о томе обавештавање руководиоца службе; вођење евиденције о нивоу воде у резервоарима и евиденције о испорученој количини воде из резервоара. Код туженог су се водиле евиденције: „Дневни извештај о раду ЦС-БС на постројењу Винарце“ (у коју је тужилац вршио уписе у смени 28/29.07.2021. године, 29/30.07.2021. године и 30/31.07.2021. године, које је оверавао својеручним потписом, док за период од 31.01. до 07.08.2021. године, па до 01/02.09.2021. године, а евиденција не садржи потпис тужиоца) и „Дневник рада постројења западног водовода“ (за период од 26/27.07.2021. године до 31.08/01.09.2021. године која не садржи уписе тужиоца).

Руководилац службе одржавања возног парка, резервног изворишта и црпних станица ВВ је актом бр. 6502 од 03.09.2021. године обавестио директора туженог да тужилац не уноси податке у „Извештај о раду ЦС-БС на постројењу Винарце“, не евидентира свој долазак у „Дневник рада“ и не бележи промене у раду пумпи. Тужени је тужиоцу доставио упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду бр. 6731 од 13.08.2021. године, због повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, јер није евидентирао свој долазак у „Дневник рада“ од повратка са боловања 28/29.07.2021. године, и током целог месеца августа, није уносио податке у „Извештај о раду ЦС-БС на постројењу Винарце“, нити је поступио у складу са обавезом да евидентира сваку промену у раду у књизи и о томе одмах извештава непосредног руководиоца, као и због повреде радне дисциплине из члана 79. став 1. тачка 3. Правилника о раду туженог јер није поштовао радну дисциплину: неоправдано је одбијао обављање послова извршавања налога туженог и злоупотребио право на одсуство услед привремене спречености за рад. У изјашњењу на упозорење (заведеним код туженог под бројем 7225 од 28.09.2021. године) тужилац је, између осталог, навео да није уписивао јер му књига није била доступна приликом преузимања смене, на коју околност га надређени нису упозорили, као и да је пропуст у уписивању параметра учинио због тога што у току дежурства више пута био у обиласку наведених објеката због чега није био присутан на објекту.

Тужени је донео предметно решење о отказу уговора о раду бр. 2819 од 25.10.2021. године (услед очигледне омашке у писању другостепеног суда у образложењу другостепен пресуде наведено 24.02.2020. године), због повреде радних обавеза из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду у вези члана 79. став 1. тачка 1. и 3.

Правилника о раду туженог које решење је тужилац примио 26.10.2021. године. Предметним решењем, тужиоцу је стављено на терет да није савесно и марљиво обављао послове и радне задатке на којима је био распоређен у смислу одредбе члана 66. став 1. тачка 1. Правилника о раду туженог. Из исказа саслушаног сведока ГГ, утврђено је да је он за предметни период сам водио белешке које је накнадно уписивао у евиденцију туженог, при чему је позвао тужиоца да то уради, што тужилац није хтео да учини сматрају да тужени има друге могућности да проверава стање пумпе и да ли је он дошао на посао.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредаба члана 179. став 2. тачке 1., 2., 3. и 5., члана 180. став 1. и 2. и члана 184. став 1. Закона о раду одбили тужбени захтев тужиоца за поништај предметног решења о отказу уговора о раду и враћање тужиоца на рад.

По оцени Врховног суда нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право.

Одредбом члана 15. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 95/18 – аутентично тумачење), прописана је обавеза запосленог да савесно и одговорно обавља послове на којима ради. Одредбом члана 179. став 2. овог закона, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1.), ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћење (тачка 2.), ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада (тачка 3.) и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду (тачка 5.). Према члану 180. овог закона, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. ставови 2. и 3. Закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1.), при чему је упозорење послодавац дужан да наведен основ за давање отказа, чињенице и доказа који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2.).

Према члану 79. став 1. Правилника о раду туженог, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе: у случају неблаговременог, несавесног и немарног извршавања радних дужности и обавеза (тачка 1.) и непридржавања односно неспровођења одлука донетих од стране органа послодавац (тачка 3.).

У конкретном случају, тужени је као послодавац у поступку давања отказа поштовао процедуру прописану одредбама члана 180. до члана 185. Закона о раду. Тужилац је радњу повреде радне обавезе учинио на тај начин што није евидентирао свој долазак у „Дневник рада“ од повратка са боловања у периоду од 28/29.07.2021. године и током целог месеца августа и није уносио податке у „Извештај о раду ЦС-БС на постројењу Винарце“, односно није поступао у складу са обавезом да евидентира сваку промену у раду у књизи и о томе одмах извештава непосредног руководиоца. У упозорењу је, противно наводима ревизије, наведен основ давања отказа, чињенице и докази, као и рок за давање изјашења. Тужилац се изјаснио на наводе из упозорења писаном изјавом. Потом је тужени донео предметно решење од 25.10.2021. године,

којим је тужиоцу престао радни однос отказом уговора о раду, које решење садржи образложење са прецизним и јасним разлозима као и поуку о правном леку.

Супротно наводима ревизије, и по оцени Врховног суда понашање тужиоца је било противно стандарду понашања као и дужностима запосленог у смислу члана 15. став 1. тачка 1. Закона о раду у вези члана 79. став 1. тачке 1. и 3. Правилника о раду туженог. Тужилац ни у писаној изјави није оспорио да се није уписивао у књигу евиденције, нити је уписивао промене у раду пумпе на постројењу црпне станице „западни водовод“, која обавеза је између осталог прописана тачком 2. уговора о раду према којој је био дужан да прати рад на постројењу и да сваку промену у раду евидентира у књизи и одмах о томе обавештава непосредног руководиоца, нити је приликом саслушања оспорио ову чињеницу, правдајући се да му ове евиденције нису биле доступне у то време. Код изнетог, то што је тужени увео систем аутоматизације, који је тада био у проби и који и сада не функционише није од утицаја на другачије пресуђење, јер је тужилац био дужан да поштује одредбе уговора о раду, што није учинио. Поред тога, без обзира што у време када се вратио са боловања нису били на располагању дневник рада и евиденција о раду, имао је могућност, као и други запослени да забележи те податке и да их накнадно достави непосредном руководиоцу приликом сачињавања биланса за август месец, што није учинио. Према томе, кривица тужиоца за учињену повреду радне обавезе и повреду радне дисциплине је недвосмислено утврђена.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе која му је стављена на терет учињене његовом кривицом. Стога му је предметним решењем туженог законито престао радни однос. Пре отказа уговора о раду, тужени послодавац је тужиоца писаним путем упозорио на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду. Како је тужиоцу законито престао радни однос, то нема основа да буде враћен на рад код туженог у смислу члана 191. Закона о раду.

Остале ревизијске наводе Врховни суд оцењује неоснованим, зато што се њима посредно указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што на основу члана 407. став 2. ЗПП није дозвољен ревизијски разлог.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Приликом доношења одлуке ревизијски суд је имао у виду да другостепени суд очигледну омашку у писању на коју је указано овом одлуком може да отклони доношењем решења о исправци у смислу члана 362. ЗПП.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић